

Nr 79.

Af herr **Östberg, Johan**, i anledning af *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt.*

Den särskilda beskattning af den inkomst, aktiebolags och solidariska bankbolags verksamhet lämnar, är redan enligt gällande förordning om inkomstskatt ganska betungande, men varder enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag till ny förordning i ämnet än mera afsevärd. Vid sådant förhållande torde särskild uppmärksamhet böra ägnas åt de grunder, hvarpå dylika bolags beskattning bör hvilas.

Det kungliga förslagens princip, att göra progressionen i skatten beroende af vinstens förhållande till storleken af bolagets eget kapital, synes mig icke kunna motiveras för ifrågavarande skattskyldiga mera än för andra skattskyldiga, de må nu vara enskilda eller andra juridiska personer än aktiebolag. Påtagligt är dessutom, att ett aktiebolag lätt undandraget sig den ökade skatteprogressionen genom företagens ombildning och aktiekapitalets ökning till sådant belopp, att aktierna därefter gifva allenast sådan afkastning, som motsvarar vanlig ränta.

Slutligen är det ju gifvet, att, om man vill se aktiebolagens förevarande beskattning ur den synpunkten, att det är aktieägarna själfva, som i sista hand drabbas af den, man icke får förbise, att en aktie, därå uppbäres en, efter procenten räknadt, stor utdelning, också därmed har, samt äfven i allmänna marknaden får, ett i motsvarande mån förhöjdt kapitalvärde.

Följande ur verkligheten hämtade exempel torde dessutom bjärt belysa den nya principens ojämna verkan. Två industriföretag, hvilka lämna 25,000 kronor i årlig vinst, hafva för affärernas framtida tryggande ombildats till aktiebolag. I det ena företaget har efter lägre värdering aktiekapitalet satts till 100,000 kronor, men i det andra efter jämförelse.

vis högre uppskattning till 500,000 kronor. För vinsten å de båda företagen, 25,000 kronor i hvardera, skulle nu få skattas i inkomstskatt efter Kungl. Maj:ts förslag i förra fallet 1,075 kronor mot i senare fallet 625 kronor, oaktadt affärerna, utom i fråga om aktiekapitalets storlek, äro fullt jämförliga.

Den obillighet, som för olika fall ligger i Kungl. Maj:ts förslag, skärpes dessutom därigenom att med kapital skulle förstås icke ens allt inbetaldt kapital utan endast det inbetalda kapital, som hänföres till aktiekapital eller lottkapital.

Om man ansluter sig till principen i Kungl. Maj:ts förslag, borde till bolags kapital få hänföras såväl hela aktie- eller lottkapitalet som ett bolags reservfonder.

Vill man icke bibehålla det nuvarande sättet för beskattningen genom inkomstskatt till staten af inländska aktiebolags och solidariska bankbolags inkomst, hvilket sätt torde äga företräde framför det af Kungl. Maj:t nu föreslagna, synes man mig böra öfvergå till att lägga en enkel proportionell skatt på den ifrågavarande inkomsten, detta så mycket hellre som inkomstskatten för den enskilde aktieägaren är afsedd att skärpas både i och för sig samt genom tillägg af en förmögenhetsskatt.

Huru stor denna proportionella skatt bör sättas, blir naturligtvis beroende af huru hög inkomstbevilning slutligen fastställles, men den torde kunna sättas till 2 kronor 50 öre för hvarje hundratal kronor af den taxerade inkomsten.

Jag hemställer alltså,

att 20 § i förevarande förslag måtte ändras att lyda:

»20 §.

Inkomstskatt af inländskt aktiebolag eller solidariskt bankbolag utgår med två kronor femtio öre för hvarje hundratal kronor af den taxerade inkomsten.» samt att 21 § utgår.

Stockholm den 8 april 1910.

Johan Östberg.